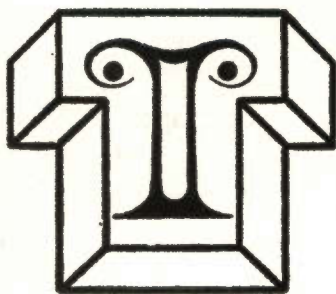

TARNOWSKI TEATR im. Ludwika Solskiego

Dyrektor

RYSZARD SMOŻEWSKI

Z-ca dyrektora i kierownika artystycznego

ANTONI BANIUKIEWICZ

Premiera — luty 1980 r.

OBSADA:

Ciotka — **JANINA
ORSZA-ŁUKASIEWICZ**

Ann — **JADWIGA
GRYGIERCZYK**

Ted — **TOMASZ
PIASECKI**

Reżyseria
JAN SYCZ

Scenografia
MARIA ADAMSKA

Muzyka
KRZYSZTOF KUPLOWSKI

Asystent reżysera
TOMASZ PIASECKI

Inspicjent i sufler
KRZYSZTOF TUCHALSKI

ANTONI CWOJDZIŃSKI

ŚWIAT TAJEMNIC

Badania nad ludzkimi zdolnościami telepatycznymi obejmują zwykle osobników specjalnie wrażliwych, ale pewnych właściwości paranormalnych można się doszukać u każdego człowieka. Jest to nawet tym ciekawsze, choć może mniej efektowne od przypadków ludzi o wybitnych zdolnościach telepatycznych jako, że ci ostatni z tytułu swej nadwrażliwości podatni są na szereg nieobliczalnych wahań owych właściwości, a także wykazują często skłonność do mistyfikacji.

Proponujemy Państwu zabawę a jednocześnie test dla każdego, kto chciałby sprawdzić swe zdolności telepatyczne metodą prób prostych przy użyciu amerykańskich kart Zenera Rhine'a.

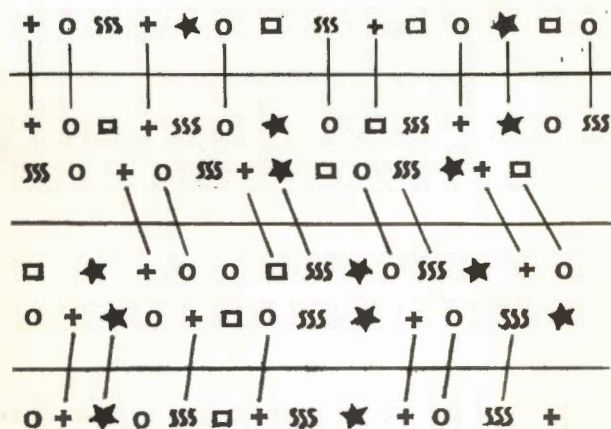

1. PRÓBY PROSTE

Zasada metody statystycznej sprowadza się najczęściej do wielokrotnego powtarzania tzw. prób prostych.

Próbką prostą nazywa się w rachunku prawdopodobieństwa proces losowania, np. z urny czy z kart, dokonywany w taki sposób, że przy każdym losowaniu zachowujemy stale ten sam współczynnik prawdopodobieństwa przypadku. Wymaga to bądź stosowania bardzo licznego (teoretycznie nieskończenie wielkiego) zbioru przedmiotów służących do losowania, bądź też przestrzegania warunku, aby po każdej próbie wylosowany przedmiot był z powrotem włączony do zbioru (jeszcze przed przemieszaniem, względnie stosowaniem wszystkich przedmiotów w danym zbiorze).

Karty amerykańskie Rhine'a przedstawiają 5 różnych figur geometrycznych, cała talia tych kart zawiera razem 25 sztuk, po 5 kart każdego rodzaju. Prawdopodobieństwo przypadkowego wylosowania karty danego rodzaju wynosi przy próbie prostej 0,2.

Typowy przebieg transmisji, odczyty opóźnione oraz odczyty wyprzedzające.

2. TECHNIKA EKSPERYMENTOWANIA

Technika przeprowadzania doświadczeń telepatycznych z powyższymi kartami przedstawia się w ogólnych zarysach następująco:

Nadawca wylosowuje z talii jedną z kart, po czym nadaje telepatycznie znajdujący się na niej obrazek, wpatrując się w niego i myśląc o nim intensywnie. O momencie rozpoczęcia emisji, względnie o jej największym nasileniu odbiorca powinien być zawiadomiony jakimś umówionym sygnałem, np. stuknięciem. Jest to konieczne z tego względu, że odbiorco nie powinien obserwować wzrokiem manipulacji nadawcy. Po usłyszeniu umownego sygnału odbiorca stara się wprowadzić w stan pełnego odprężenia, ażeby stać się jak najbardziej podatnym na sugestię nadawcy. W tym celu dobrze jest przyknać powieki, co ułatwia zobaczenie w wyobraźni sylwetki nadawanej figury. Odbiorca nie obdarzony specjalnymi własnościami paranoi normalnymi musi być uprzednio zaznajomiony z kształtem wszystkich figur, przedstawionych na kartach.

Sam odczyt telepatyczny trwa od kilku sekund do kilku minut, zależnie od właściwości i nastroju odbiorcy, jak również w znacznym stopniu i nadawcy. O dokonany odczyt odbiorca zawiadamia nadawcę jakimś umownym sygnałem, po czym obaj notują sobie, każdy z osobna, co było nadawane i co odebrane. Następnie wylosowana uprzednio karta wraca do talii, która podlega starannemu przetasowaniu.

W ten sposób przeprowadza się jedną po drugiej całą serię prób prostych, co pozwala porównać liczbę stwierdzonych doświadczalnie odczytów trafnych z tą liczbą, jaka wynika z prawdopodobieństwa czystego przypadku.

Niezależnie od wyników myślimy, że mogą Państwo potraktować te eksperymenty jako znakomitą zabawę małżeńską i nie tylko małżeńską.

Na rysunku obok pokazany jest fragment zapisu, sporządzonego na podstawie dokonanych w czasie prób notowań nadawcy i odbiorcy.

Liczba odczytów trafnych może być nie tylko większa od najprawdopodobniejszej liczby, odpowiadającej przypadkowi, ale również w niektórych wypadkach i mniejsza. Jest to także pośrednim dowodem oddziaływania myśli na odległość, z tym, iż mechanizm psychologiczny tego zjawiska jest bardziej złożony. Wypadki takie zachodzą najczęściej przy eksperymentowaniu z osobami o wybitnych zdolnościach paranoi normalnych.

3. ODCZYTY OPÓŹNIONE

Odczyty opóźnione polegają na tym, że odbiorca odczytuje trafnie nie figurę nadawaną podczas danej próby prostej, lecz figurę, która była nadawana przy poprzedniej próbie. Równoległe z tym objawem obserwuje się zupełny lub prawie zupełny brak bezpośrednich odczytów trafnych, a w każdym razie liczba tych odczytów jest znacznie mniejsza od tej liczby, jaka odpowiada prawdopodobieństwu przypadku.

Odczyty opóźnione w liczbie wybitnie ponad normę zjawiają się w tych wypadkach, gdy w stosunku do odbiorcy stawiane są zbyt duże wymagania, np. przy forsowaniu dystansu lub przy ponaganiu odbiorcy do szybkich odpowiedzi. Reakcja taka jest prawdopodobnie wyrazem pewnego rodzaju podświadomego sprzeciwu odbiorcy wobec przymusu.

To, że odczyt telepatyczny wymaga pewnego określonego czasu, nie powinno nas dziwić, jeżeli zważymy, iż 1) praca naszego mózgu, zwłaszcza w zakresie podświadomym, ma charakter wybiórczo-statystyczny oraz, że 2) podstawową rolę w odbiorze telepatycznym odgrywa sumowanie bardzo słabych bodźców. Oczywiście czas odczytu musi być tym dłuższy, im trudniejsze jest zadanie. Gdy usiłujemy skrócić ten czas, podświadomość reaguje na to odczytem opóźnionym.

Omawiane opóźnienia psychiczne mogą być też wyjaśnione na gruncie teorii odruchów warunkowych Pawłowa. Zgodnie bowiem z wynikami doświadczeń tego badacza i jego szkoły zadziałanie każdego bodźca warunkowego wywołuje zawsze kolejno występujące po sobie fazy hamowania i pobudzania. Pierwszą reakcją na otrzymany rozkaz jest hamowanie czyli sprzeciw; niektórzy biologowie nadają nawet temu zjawisku ogólniejsze znaczenie, wiążąc je z tzw. reotropizmem. Po fazie hamowania następuje faza pobudzania, potem znów faza hamowania itd. aż do zupełnego wygaśnięcia wszelkich efektów.

Drugie poważne zastosowanie omawianej kontroli — to wykrycie i stwierdzenie telepatii w warunkach transmisji utrudnionej np. na skutek forsowania dystansu. Odczyty opóźnione stwierdził również w swych doświadczeniach dr Soal w Anglii w latach 1936—1941. Jeszcze wcześniej zauważyli je badacze polscy Szmurto i Rzewuski (1928—1929), mimo, że doświadczenia ich nie były oparte na tzw. próbach prostych. Zarejestrowane przez tych ostatnich opóźnienia na trasie Warszawa — Ateny (dystans ok. 1500 km) były niejednokrotnie rzędu kil-

kunastu minut. Dla orientacji podajemy, że każda próba telepatyczna trwała w tych doświadczeniach ok. 5 minut (polegała ona na transmisji prymitywnego rysunku), po czym następowała 5 - względnie 10-minutowa przerwa, przeznaczona na notowanie przez odbiorcę odczytów oraz na odpoczynek.

Jak z powyższego wynika, odczyty opóźnione są objawem dość dawno już znanym.

4. ODCZYTY WYPRZEDZAJĄCE

Odczyty wyprzedzające występują na ogół bardzo rzadko. W doświadczeniach Soala pojawiły się one tylko u dwóch osób spośród 160 testowanych. W doświadczeniach autora dały się stwierdzić, jeżeli idzie o zwykłych ludzi, zaledwie kilka razy i to w warunkach specjalnych. Odbiorca odczytuje wtedy trafnie nie figurę nadawaną podczas danej próby prostej lecz figurę, która ma być nadana przy następnej próbie. Przykład tego typu odczytów przedstawiony jest na rysunku.

Pozornie mamy tu do czynienia jak gdyby z jasnowidzeniem ze strony odbiorcy, w rzeczywistości jednak fenomen może mieć zupełnie inne podłoże: polega on prawdopodobnie bądź na bezwiednym odwróceniu ról nadawcy i odbiorcy, bądź też na nieświadomym nadaniu przez nadawcę innej figury niż ta, na którą patrzył on podczas danej próby (kryptotelepatia). W obu przypadkach nadawca, nie zdając sobie na ogół sprawy z zachodzących procesów, wykazuje po skończonej próbie bezwiedną tendencję do ujawnienia w jakiś sposób tkwiącego w jego podświadomości obrazu.

Fenomen odczytów wyprzedzających dał się zauważyć w tych nielicznych wypadkach, kiedy nadawca zamiast wylosować kartę na ślepo z dobrze stosowanej talii wybierał ją sobie z pewnym wahaniem spośród kart, rozłożonych przed nim na stole rysunkiem do góry. Prawdopodobnie dokonywany w ten sposób wybór karty nie był całkowicie przypadkowy: musiały tu częściowo odegrać rolę emisje odbiorcy, względnie nieświadome emisje samego nadawcy, a ostatecznie reakcja podświadomości po tych emisjach, dążąca za pomocą automatyzmów do wspomnianego wyżej odreagowania.

Należy zauważyć, że odczyty wyprzedzające mogą wystąpić niekiedy i w tych wypadkach, gdy nadawca nie patrzy na karty, natomiast posługuje się silnie rozwiniętym zmysłem dotykowo-rzeczoznawczym, czyli tzw. psychometrią. Wybitną tego rodzaju nadwrażliwość dotykową miał znany polski psychometra inż. Ossowiecki, a w ograniczonym stopniu występuje ona w zjawisku dermoopptycznym.

W związku z osobą Ossowieckiego autor zetknął się z zagadnieniem współdziałania dwóch różnych własności paranormalnych: telepatii i psychometrii (ta ostatnia była zresztą u Ossowieckiego niepojemnie silnie rozwinięta).

5. DOŚWIADCZENIA KOLEKTYWNE

Skuteczność transmisji telepatycznych może być zwiększona przez telepatię zbiorową, tzn. przez użycie jednocześnie większej liczby nadawców lub odbiorców, względnie jednych i drugich razem.

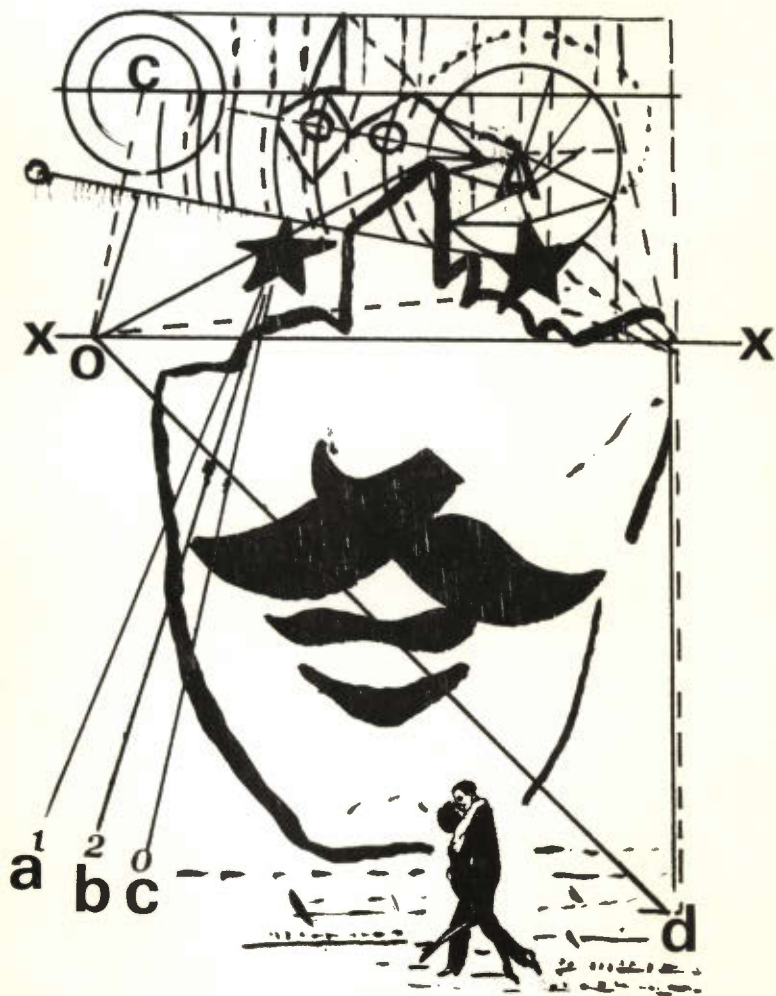
Przy tego rodzaju doświadczeniach kolektywnych może jednak powstać po stronie odbiorczej pewna komplikacja wywołana sprzężeniem telepatycznym między odbiorcami. Omawiane zjawisko występuje w tych wypadkach, gdy odbiorcy są zbyt blisko siebie rozmieszczeni.

Obserwowane wtedy oddziaływanie telepatyczne jednego odbiorcy na drugiego jest prostą konsekwencją faktu, że każdy odbiorca nie tylko odbiera, ale i promieniuje energię. Należy zauważyć, że odbiorcy nie zdają sobie na ogół sprawy, czyje emisje odbierają, tzn. czy właściwych nadawców, czy też przypadkowych. Występowanie tego typu zjawisk tłumaczy, dlaczego transmisje telepatyczne mogą być zakłócone przez obecność osób postronnych, asystujących przy doświadczeniach.

Wynika stąd praktyczna wskazówka, że dla uniknięcia niepożądanych sprzężeń telepatycznych między odbiorcami, w wypadku gdy są nimi zwykli ludzie, muszą być oni rozmieszczeni w odległości co najmniej 4 metrów jeden od drugiego. To samo dotyczy oddalenia odbiorców od osób asystujących przy eksperymentach, a w szczególności od kierownika doświadczeń. Zwiększenie liczby nadawców, wysyłających ten sam obraz myślowy wywiera niewątpliwie wpływ zarówno na zasięg telepatii, jak też i na liczbę odczytów trafnych. Zależy się, że główną rolę odgrywa tu nie tyle zwiększenie mocy nadawczej, ile uczulenie odbiorcy przez wzmoczone możliwości kojarzeniowe typu „pars pro toto”. Dokładne jednak ilościowe ujęcie tego zagadnienia natrafia na poważne trudności, przede wszystkim ze względu na to, że nie podobna dobrać dwóch nadawców, w stosunku do których dany odbiorca będzie wykazywał równocześnie tę samą zdolność telepatyczną.

Dalszą komplikację stanowi obserwowane u wielu osób zjawisko najlepszego dystansu, które występuje zresztą wyraźnie tylko przy pojedynczym nadawcy. Mamy tu do czynienia z czymś w rodzaju krótkowidzów i dalekowidzów telepatycznych. Są np. osoby u których transmisja telepatyczna wypada nieco gorzej z odległości 0,5 metra niż z odległości 3 metrów. Zachodzi tu coś w rodzaju przesterowa-

nia aparatu odbiorczego. Niezależnie od wyżej wymienionych komplikacji, doświadczenia kolektywne są niezawodnym sposobem na zwiększenie skuteczności transmisji telepatycznych. Można przypuszczać, że na tym polega w znacznym stopniu sens najrozmaitszych zebrań o charakterze kontemplacyjnym, do których należą m.in. różne obchody religijne i nabożeństwa.

6. JAK PRZEPROWADZAĆ DOŚWIADCZENIA

Na podstawie przeprowadzonych przez autora kilkudziesięciu tysięcy prób prostych i przedstawionych już częściowo spostrzeżeń, można sformułować następujące praktyczne wskazówki, jak trzeba przeprowadzać doświadczenia telepatyczne aby wynik ich był możliwie pewny, wyraźny i jednoznaczny, a przy tym jak najszybciej osiągnąć:

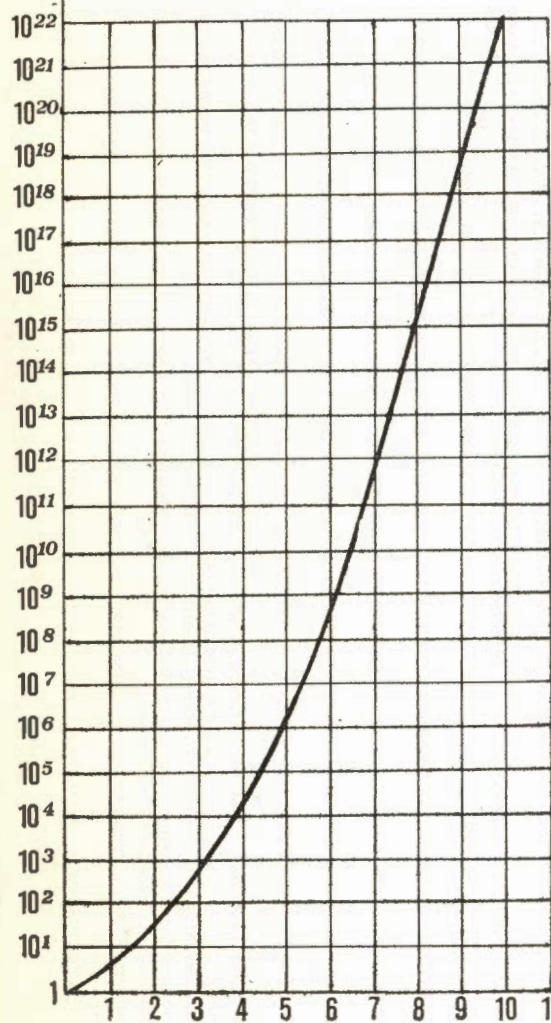
1. Należy unikać wykonywanych doświadczeń telepatycznych podczas burzy lub przy bardzo silnym występowaniu zakłóceń atmosferycznych, względnie innych o charakterze widmowym.
2. Nie powinno się używać do eksperymentów odbiorców lub nadawców będących w stanie silnego zmęczenia lub zdenerwowania.
3. Przed przystąpieniem do doświadczeń należy upewnić się, czy odbiorca nie zajmował się na kilka godzin przedtem dłuższym kreśleniem lub rysowaniem; chodzi tu o uniknięcie ewentualnych obrazów wspomnieniowych.
4. Odległość między odbiorcą a pojedynczym nadawcą nie powinna przekraczać w eksperymentach ze zwykłymi ludźmi ok. 4 m, przy stosowaniu większych odległości otrzymuje się przeważnie bądź wynik negatywny, bądź też zjawisko odczytów opóźnionych z zahamowaniem w odniesieniu do odczytów bezpośrednich.
5. Wszystkie osoby nie biorące same udziału w eksperymentach, tzn. osoby asystujące i kierownik doświadczeń, winny być oddalone od odbiorcy więcej niż 4 metry, powyższy przepis ma na celu uniknięcie niepożądanych sprzężeń telepatycznych.
6. Przy odbiorze kolektywnym poszczególni odbiorcy winni być rozmieszczeni w odległości większej niż 4 metry jeden od drugiego, również ze względu na uniknięcie niepożądanych sprzężeń telepatycznych.
7. Każdy odbiorca winien być ułożony w taki sposób, aby nie mógł obserwować wzrokiem czynności nadawcy względnie nadawców, ani też czynności innych odbiorców.
8. W doświadczeniach przeprowadzonych metodą statystyczną, muszą być ściśle przestrzegane warunki próby prostej, tylko bowiem w tym wypadku mogą być stosowane kryteria rachunku prawdopodobieństwa.

9. Należy zwrócić szczególną uwagę na staranne tasowanie kart przed każdą próbą prostą; nadawca musi wylosować kartę, a nie wybierać ją sobie, w przeciwnym razie może wystąpić zjawisko odczytów wyprzedzających.
10. W razie przerw między próbami prostymi odbiorca nie powinien patrzeć na przedmioty świecące lub jaskrawo oświetlone, a to w celu uniknięcia obrazów mylnych, najlepiej jeżeli odbiorca ma przed oczami szare, słabo oświetlone tło.
11. Nie należy przynaglać odbiorcy do szybszych odczytów, gdyż może to spowodować wystąpienie odczytów opóźnionych z hamowaniem w odniesieniu do odczytów bezpośrednich.
12. Liczba wykonanych jedna po drugiej prób prostych nie powinna przekraczać na ogół kilkunastu, w przeciwnym bowiem razie musimy liczyć się z wystąpieniem u odbiorcy lub u nadawcy objawów zmęczenia. Wyraża się ono, podobnie jak przy forsowaniu dystansu, pojawieniem się odczytów opóźnionych i zahamowań w odniesieniu do odczytów bezpośrednich.
13. W celu skrócenia czasu doświadczeń telepatycznych wskazane jest:
 - a) użycie dwóch lub więcej obsad nadawców i odbiorców, pracujących równocześnie, ale niezależnie od siebie w odpowiednim oddaleniu, względnie pracujących na zmianę,
 - b) zastosowanie doświadczeń kolektywnych,
 - c) wprowadzenie w grę obrazów co pewien czas niespodziewanych,
 - d) użycie odbiorcy w stanie półsennym, np. podczas zasypiania lub zaraz po przebudzeniu.
14. W związku z obrazami niespodziewanymi należy pouczyć odbiorcę, ażeby notował możliwie dokładnie wszystko co widzi podczas odbioru w swej wyobraźni, nie trzeba go jednak informować, jaki jest prawdziwy powód tego wymagania.
15. Dla uniknięcia niepożądanego wpływu sugestii względnie autosugestii na wynik eksperymentów należy przestrzegać, ażeby podczas przeprowadzania danej serii prób prostych odbiorca i nadawca nie udzielali żadnych wypowiedzi o ich przebiegu.
16. Kierownik doświadczeń winien starannie kontrolować po każdej serii prób prostych zarówno odczyty opóźnione, jak i odczyty wyprzedzające.

Prawdopodobieństwo nieprzypadku P w stosunku do prawdopodobieństwa przypadku 1-P przy N próbach prostych

o prawdopodobieństwie losu P

$$\frac{1}{\sqrt{2\pi}} \int_0^{\frac{x-1}{2}} e^{-t^2} dt$$

X	$\frac{P}{1-P}$
0.674	1
1	2,15
1,5	6,48
1,8	12,92
2	20,98
2,1	27
2,2	35
2,3	46
2,4	60
2,5	80
2,6	106
2,7	143
2,8	195
2,9	267
3	369
3,1	516
3,2	727
3,3	1033
3,4	1483
3,5	2149
3,6	3142
3,7	4637
3,8	6915
3,9	10390
4	15770
4,5	147190
5	1744 × 10 ³
6	5 × 10 ⁶
7	4 × 10 ¹¹
8	8,3 × 10 ¹⁴

$\Rightarrow X = CR = \frac{\text{Dev}}{SD}$
 gdzie $SD = \sqrt{Np(1-p)}$

7. PRZEBIEG I WYNIK EKSPERYMNTÓW

Doświadczenia telepatyczne, których technika została opisana w poprzednich rozdziałach, dają tylko prostą odpowiedź: jest w danych warunkach telepatia czy jej nie ma. Przy zastosowaniu metody statystycznej odpowiedź ta jest oczywiście obciążona mniejszym lub większym prawdopodobieństwem pomyłki. To proste, choć nie w 100% pewne stwierdzenie „tak” czy „nie” pozwala jednak na ewentualne wprowadzenie większej ilości figur, a później na próby przekazu myśli.

Kierownik działu technicznego
MARIAN WALASZCZYK

Kierownik pracowni teatralnych
EDWARD NAWROCKI

Kierownik pracowni plastycznej
WANDA OSTRORÓG

Organizator pracy artystycznej
DANUTA NOWAK

Prace krawieckie
JANINA BRYL
TADEUSZ KUTA
ADELA RICHTER
JANINA SMULSKA

Prace stolarskie
JÓZEF KIEŁBASA
JÓZEF MAŁEK
EUGENIUSZ WROŃSKI

Prace malarskie i bufatorskie
JANINA KAPUSTKA
MARIA PODRAZA
MATYLDA SOLAKIEWICZ

Prace perukarskie
ELŻBIETA KRUSZKO

Prace fryzjerskie
ZOFIA BURZAWA

Brygadier
STANISŁAW KĘPOWICZ

Oświetleniowiec
JACEK KUBISZTAL

Elektroakustyk
WALDEMAR CETNAROWSKI

Rekwizytor
MARIA GRODZICKA

Garderobiana
MARIA MASŁO

Kierownik literacki
OLGIERD JĘDRZEJCZYK

Konsultant programowy
BOŻENA SZUSZKIEWICZ

Doświadczenia telepatyczne, mimo swej pozornej prostoty, wymagają umiejętnego podejścia psychologicznego. Nie powinny być one wykonywane w sposób mechaniczny, bez uwzględnienia całego szeregu okoliczności dodatkowych oraz związanych z nimi środków ostrożności. Nie ma w tym nic dziwnego, jeżeli uprzytomnić sobie, że jak delikatnym instrumentem mamy do czynienia.

OPRACOWANIE GRAFICZNE
WANDA OSTRORÓG

Drukarnia Narodowa Kraków
Zakład Graficzny Nr 16 Tarnów, Bradzińskiego 1
zam. 3432-79 1.800 szt. 1-20-1111

OBLICZANIE „ZDOLNOŚCI” TELEPATYCZNYCH

Zdolności telepatyczne obliczamy poprzez stosunek prawdopodobieństwa nieprzypadku (P) do prawdopodobieństwa przypadku (1-P). Należy tylko obliczyć Cr czyli critical ratio, które wynika z wzoru

$$Cr = \frac{S - P^N}{\sqrt{P^N (1-P)}}$$

gdzie „S” – to liczba odczytów trafnych. Jeżeli wykonamy np. 100 prób prostych (N) za pomocą nowych kart, które mają prawdziwe prawdopodobieństwo przypadku (P) = 0,2 i otrzymamy 30 odczytów, to wówczas

$$Cr = \frac{30 - 0,2 \cdot 100}{\sqrt{0,2 \cdot 100 (1 - 0,2)}} = \frac{30 - 20}{\sqrt{20 \cdot (1 - 0,2)}} = \frac{10}{\sqrt{20 \cdot 0,8}} = \frac{10}{\sqrt{16}} = \frac{10}{4} = 2,5$$

Sprawdzamy teraz w tabeli X liczbę 2,5 i obok wyliczonej mamy stosunek nieprzypadku do przypadku równy 80

$$\frac{P}{1-P} = 80$$

Im wyższa jest otrzymana przez nas liczba X – tym większe zdolności telepatyczne, tym mniejsza możliwość zwykłego przypadku.

Dla celów ułatwienia możemy sobie nawet wzór uprościć

$$Cr = \frac{S - 20}{4} \text{ gdzie } S \text{ to liczba trafnych odczytów na } 100$$

Jeżeli wykonamy mniej niż 100 prób, np. 50 prób i 15 trafnych odczytów – możemy sobie uprościć liczenie przez zastosowanie proporcji:

$$50 : 15 = 100 : S \quad \frac{1500}{50} = 30 \text{ a więc } S = 30$$

$$Cr = \frac{30 - 20}{4} = \frac{10}{4} = 2,5$$

**ŻYCZYMY MIŁEJ ZABAWY
I JAK NAJWYŻSZYCH
WYNIKÓW**

